

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Рекомендовано до друку рішенням вченої
ради факультету менеджменту і економіки
Харківського національного аграрного
університету ім. В.В. Докучаєва
(протокол №3 від 27 жовтня 2020 р.)

ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
для здобувачів

початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти
спеціальності 051 «Економіка»

Харків – 2020

Укладачі: доктор наук з державного управління, професор **Г.П. Пасемко**,
кандидат економічних наук, доцент **С.В. Шевченко**

Рецензенти:

Ю.В. Пащенко, кандидат економічних наук, доцент кафедри прикладної економіки та міжнародних економічних відносин Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва;

О.В. Ковальова, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальні вимоги до виконання курсової роботи	5
2. Складові курсової роботи	5
3. Оформлення курсової роботи	6
4. Структура курсової роботи	6
5. Етапи підготовки та захисту курсової роботи	8
6. Пошук літературних джерел для написання курсової роботи ..	8
7. Захист курсової роботи	9
8. Оцінювання курсової роботи	9
9. Тематика курсових робіт і орієнтовний план	12
10. Список рекомендованої літератури	27
Додатки	32

ВСТУП

Політична економія досліджує виробничі відносини та об'єктивні закони їх розвитку в єдності та взаємодії з продуктивними силами суспільства, його найбільш загальні і важливіші проблеми, обґрунтовує шляхи їх вирішення з метою задоволення зростаючих потреб людей. Це складна суспільна наука. Її метою є комплексне удосконалення економічних відносин як форми суспільного виробництва, забезпечення ефективного використання обмежених ресурсів для примноження життєвих благ.

Політична економія як фундаментальна наука постійно розвивається, збагачуючи концепції господарського зростання. Трудова діяльність багатогранна і динамічна, тому її закономірності не можуть сприйматися консервативно. Синергічність політекономії саме полягає в тому, що її курс дає стартовий імпульс майбутнім фахівцям у формуванні сучасного економічного мислення, готує стратегічний людський капітал суспільства, здатний до творчих звершень у праці та активної і патріотичної громадської діяльності.

Підготовка фахівців нового покоління вимагає прикладення серйозних особистих зусиль, необхідності перш за все навчатися самостійно і ми сподіваємося, що дані методичні вказівки до виконання курсової роботи будуть необхідними здобувачам, які вивчають засади і принципи функціонування політичної економії як науки та працюють над підготовкою курсової роботи з даної дисципліни.

1. Загальні вимоги до виконання курсової роботи

Згідно з навчальним планом з курсу «Політична економія» передбачено підготовка і захист курсової роботи здобувачами *початкового(короткого циклу) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка»*.

Курсова робота виступає як одна з найбільш важливих форм самостійної роботи студентів з вивчення проблем політичної економії. У процесі написання курсової роботи студенти зобов'язані глибше, фундаментальніше і конкретніше вивчити одну з проблем науки «Політична економія». У цьому полягає основна мета підготовки і захисту курсової роботи.

У процесі підготовки і оформлення курсової роботи студенти повинні: по-перше, оволодіти методикою і методологією економічного дослідження; по-друге, навчитися аналізувати науковий і літературний матеріал; по-третє, робити самостійні висновки і формулювати самостійні теоретичні положення; по-четверте, аналізувати емпіричний матеріал і його теоретично узагальнювати; по-п'яте, формулювати практичні рекомендації на основі правильного узагальнення і теоретичного дослідження.

Курсова робота повинна мати науковий характер, а не бути переказом відомих положень і висновків, літературних і наукових джерел. Підтекстові посилання на літературні і наукові джерела оформляються згідно із загальноприйнятими правилами: у кінці речення у квадратних дужках цифровими позначками, і відповідають номеру джерела у списку використаних джерел (додаток Г). Робота, у якій виявлені елементи переписування, оцінюється на «незадовільно» і повертається на переробку чи доопрацювання.

2. Складові курсової роботи

Структурно робота повинна складатися із вступу, основної текстової частини, яка включає три – п'ять параграфів (кількість параграфів залежить від місткості проблеми, мети і завдань курсової роботи), висновків і списку використаних джерел. До роботи слід додати зміст, де вказати початкові сторінки кожної частини курсової роботи (вступу, кожного параграфа, висновків, списку використаних джерел (див. додаток Б)). Курсова робота може містити також додатки, які розміщуються в самому кінці роботи після сторінки із

списком використаних джерел. У додатках рекомендується розміщувати табличний, графічний, статистичний, розрахунковий та інший матеріал, пряме використання якого в основному тексті надто б ускладнило читання. В основному тексті роботи необхідно робити посилання на матеріал, що міститься у додатках. Додатки слід позначити послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

3. Оформлення курсової роботи

Титульна сторінка курсової роботи оформляється згідно із загальноприйнятими правилами (додаток А). Загальний обсяг роботи 35-40 сторінок рукописного тексту, 30–35 сторінок комп'ютерного набору. Робота повинна бути оформлена на стандартних аркушах білого паперу формату А4 (210x297 мм) з виділенням берегів (правий – 1 см, лівий, верхній і нижній – 2,0 см). На сторінці розміщують 30 рядків тексту. При комп'ютерному наборі слід використовувати шрифт Times New Roman, кегль 14, полуторний інтервал. Усі сторінки (починаючи зі вступу, який іде за номером 3) нумеруються послідовно арабськими цифрами. Нумери проставляються в правому верхньому куті сторінки. Кожний розділ роботи починається з нового аркуша.

У тексті роботи обов'язково повинні бути посилання на джерела інформації. Приклад оформлення посилань наводиться у додатках. Зверніть увагу, якщо ви наводите цитату чи точні статистичні дані, то у цих випадках потрібно вказати і сторінку джерела, в інших – достатньо вказати тільки номер джерела інформації.

4. Структура курсової роботи

Вступ

У вступі до курсової роботи розкривається актуальність обраної теми курсової роботи, ставиться мета і завдання, вказується наукова, методологічна, емпірична база написання роботи, показується зацікавленість в дослідженні цієї теми. Обсяг вступу 1,5 – 2 с.

Основна частина

В основній частині роботи викладається матеріал на основі опрацювання літературних джерел (статистичних, емпіричних і т.д.). Виклад є самостійним відображенням авторського розуміння проблем і його власних висновків. Основна частина роботи повинна

демонструвати вміння студента ставити наукові проблеми і грамотно їх розв'язувати на основі узагальнення літературного і емпіричного матеріалу, а також на основі власної інтуїції автора. Робота, у якій відсутні постановка і розв'язання наукових проблем, вважається такою, що не відповідає основним вимогам до наукових робіт і оцінюється «незадовільно».

За обсягом параграфи повинні бути приблизно рівнозначними. Така ситуація, коли один параграф містить 1–2 с., а інший 15–20 – недопустима.

Висновки

У закінченні потрібно зробити висновки до кожного з параграфів роботи (по два-три висновки на кожний параграф). Висновки повинні відображати, по-перше, основний зміст роботи, по-друге, ті положення, які були отримані автором на основі опрацювання наукового і практичного матеріалу. У висновках повинно бути відображене авторське розуміння основних проблем курсової роботи.

Список використаних джерел

Список використаних джерел оформлюється згідно із загальноприйнятими правилами з зазначенням по кожному джерелу прізвищ і ініціалів авторів, назви видання, у якому опублікована робота (якщо це стаття чи тези в збірниках, журналах, газетах), місця видання, назви видавництва; року видання, кількості сторінок (загальні або інтервали сторінок, на яких розміщена стаття у періодичному виданні чи збірнику).

Перелік джерел здійснюється різними способами: за алфавітним (додаток В), у порядку посилань у тексті.

Таблиці та рисунки

Якщо фактичні дані представлені у таблицях, то вони нумеруються. Кожна таблиця повинна мати відповідну назву. Те ж саме стосується рисунків. Курсова робота, у якій є багато неправильно оформлених таблиць, рисунків та іншого фактичного матеріалу, не допускається до захисту і повертається на доопрацювання. Наведення фактичного матеріалу повинно обов'язково супроводжуватися посиланнями на джерела інформації (додаток Д, Е). Відсутність фактичного матеріалу дає підставу кваліфікувати роботу як незадовільну, така робота повертається на перероблення чи доопрацювання.

5. Етапи підготовки та захисту курсової роботи

Процес підготовки курсової роботи починається з вибору теми студентом та її обов'язкової реєстрації. Тема затверджується у перший місяць навчального семестру, на який заплановано підготовку курсової роботи.

План і структуру курсової роботи студент погоджує з науковим керівником, який призначається кафедрою. Науковий керівник консультує студента, допомагає в розробці плану, підборі літератури, рецензує підготовлену роботу.

Робота здається у зброшурованому вигляді у методичний кабінет кафедри (кімната 503), де реєструється. Назва підготовленої студентом роботи повинна співпадати із назвою обраної ним теми на початку семестру. Захист курсової роботи проводиться за наявності номера реєстрації і позитивної рецензії наукового керівника.

Строки подання та захисту курсової роботи встановлює науковий керівник, але захист відбувається не пізніше ніж за тиждень до початку екзаменаційної сесії.

6. Пошук літературних джерел для написання курсової роботи

У першу чергу необхідно ознайомитися з підручниками з політичної економії, щоб окреслити коло питань теми курсової роботи. Для складання плану і виконання курсової роботи, необхідно вивчити наукову літературу і зібрати фактичний матеріал. Для цього можна скористатися послугами бібліотеки, яка розташована у аудиторії 501, а також фундаментальної бібліотеки ХНАУ. У фундаментальній бібліотеці є зал каталогів, послугами якого студент повинен скористатися, щоб знайти необхідну літературу. У разі необхідності науковий керівник повинен організувати консультацію для студентів співробітником бібліотеки, який навчить студентів користуватися каталогом. Студент може самостійно звернутися до чергового бібліотекаря за консультацією у залі каталогів. Після того, як студент підібрав літературу за темою, він звертається в читальний зал, щоб отримати цю літературу. Як правило, користуються послугами першого (суспільної літератури), другого (періодичної літератури) і четвертого (рідкої книги) читальних залів.

7. Захист курсової роботи

Напередодні захисту студент повинен отримати курсову роботу у методичному кабінеті і ознайомитися з рецензією наукового керівника. До захисту слід підготувати стисле повідомлення за своєю темою дослідження, яке розкриває основний зміст теми, і висновки, зроблені в результаті дослідження.

Захист відбувається у присутності комісії, у складі наукового керівника, лектора і викладача практичних занять. Під час захисту студенту ставляться додаткові питання з теми роботи, відповідаючи на які, він демонструє володіння темою, вміння самостійно мислити, робить узагальнення і відстоює свої погляди. Оцінка за курсову роботу виставляється з урахуванням якості та рівня захисту курсової роботи.

Кращі курсові роботи подаються на конкурси наукових студентських робіт, автори цих робіт можуть бути рекомендовані для участі в наукових конференціях.

8. Оцінювання курсової роботи

Оцінюється текст роботи, її захист і ставиться загальна (комплексна) оцінка.

Оцінка тексту має на меті оцінити:

- рівень володіння культурою самостійної наукової роботи, тобто вміння підібрати необхідні бібліографічні джерела і фактичні дані, оформити це відповідно до існуючих правил і стандартів, грамотно і логічно викласти матеріал, дотримуючись узгодженого з викладачем плану;

- наскільки автор курсової роботи розуміє актуальність теми роботи чи орієнтується в тому, що написано на цю тему іншими авторами, в чому вбачає мету власного дослідження, чи уміє робити висновки як з окремих аспектів (питань) своєї роботи, так і роботи в цілому з погляду її актуальності.

- що є самостійного у принципах підбору і викладенні матеріалу, наскільки критично автор підходить до джерел і якими критеріями при цьому керується, чи можна погодитися з тією теоретичною конструкцією і методами аналізу конкретних даних, що їх дотримується автор, чи відповідають вони предмету і методу політичної економії, характеру висновків роботи;

- які недоліки щодо оформлення і змістовного характеру є в роботі і які з них мають обов'язково бути виправлені, що необхідно доповнити в ній або змінити, оскільки все це впливає на розуміння теми і опанування нею.

Метою оцінки усного захисту курсової роботи є визначення:

- рівня реального оволодіння темою курсової роботи і використаними в ній матеріалами, що виявляється у змістовності і логічності доповіді;

- міцності знань отриманих під час виконання курсової роботи і знань продемонстрованих під час відповідей на запитання та можливих дискусій з приводу цих запитань;

- знання і засвоєння навичок усного професійного спілкування з приводу конкретних проблем політичної економії, тобто вміння знайти головне в темі і цікаве та важливе для слухачів і донести все це до них;

- вміння зрозуміти і визнати правомірність іншої точки зору та здатність оцінити її, що також є проявом професіоналізму в оволодінні темою;

- здатності орієнтуватися в таких проблемах і фактах, що стосуються теми, які несподівано виникають у процесі спілкування з учасниками захисту.

Загальна оцінка (остаточна) підсумовує:

- досягнення мети написання курсової роботи (змістова розробка актуальної проблеми з політичної економії, вільне володіння проблемою і здатність обґрунтовувати і захистити свою точку зору, оволодіння на прикладі курсової роботи технікою написання робіт з політичної економії) та рівень цього досягнення;

- сформованість, здатність в майбутньому плідно працювати над проблемою курсової роботи в разі потреби в цьому;

- загальний теоретичний рівень оволодіння політичною економією, який виявився під час написання курсової роботи, знання суміжних тем, без оволодіння якими неможливе глибоке розкриття теми курсової роботи;

- доробку курсової роботи відповідно до зауважень наукового керівника щодо її тексту;

- рівень відповідальності й організованості під час написання курсової роботи, що виявив себе в дотриманні строків написання розділів і роботи в цілому, нормативних вимог до курсових робіт, у врахуванні методичних вказівок і зауважень наукового керівника.

Критерії оцінювання тексту курсової роботи

A (90-100 балів) «відмінно»

1. Оформлення роботи і бібліографії повністю відповідає нормативним вимогам, дотримане необхідне співвідношення між навчальною і науковою літературою, література в основному сучасна.
2. Є достатня кількість фактів, кожне суттєве положення підкріплене посиланнями на відповідні факти і джерела, з яких вони взяті.
3. Повна відповідність плану роботи її фактичного змісту, бездоганна логічність викладу.
4. Відповідність помилок у розкритті змісту і використанні економічних понять і законів, висока загальна грамотність.

B (82-89 балів) «добре»

1. Робота, в якій відображене дотримання критеріїв відмінної оцінки, але допущені відхилення від них.
2. У цілому кількість фактів достатня для обґрунтування суттєвих положень але є випадки відсутності посилань на джерела, з яких вони взяті.
3. Допущені окремі твердження без їх логічного обґрунтування.

C (75-81) «добре»

1. Під час розкриття змісту і використання економічних понять і законів є неточності не принципового характеру.
2. Є неточності в аналізі окремих фактів.
3. Загальна грамотність характеризується незначною кількістю помилок.

D (66-74) «задовільно»

1. При оформленні роботи і бібліографії порушене співвідношення між навчальною і науковою літературою.
2. Положення роботи обґрунтовані, але є значна кількість випадків, коли суттєві положення викладаються декларативно.
3. При викладенні змісту роботи допущені відхилення від плану є логічні порушення, що мають не принциповий характер і не впливають на обґрунтованість висновків до роботи або її розділів.

E (60-65) «задовільно»

1. Економічні поняття і закони використані неповністю, але у такій кількості і з таким змістом, що це забезпечує розуміння проблем теми, логіки їх розгляду і основних висновків до роботи, грамотність достатня і не відбувається негативно на сприйнятті

тексту.

2. Є істотні порушення нормативних вимог до оформлення роботи і бібліографії.
3. Переважає декларативність головних положень роботи без їх обґрунтування.

FX (35-59) «незадовільно»

1. Зміст роботи відхиляється від плану, логічні недоліки мають значний і принциповий характер.
2. Є грубі помилки в оформленні і розкритті змісту економічних понять і законів, рівень загальної грамотності низький і заважає адекватному сприйняттю тексту.

9. Тематика курсових робіт і орієнтовний план

1. Суспільне виробництво і основні чинники економічного розвитку

Вступ

1. Виробництво – основа життєдіяльності суспільства
2. Чинники виробництва, їхні види і функції
3. Науково-технічна революція, її вплив на зміст праці та розвиток продуктивних сил

Висновки

Список використаних джерел

2. Економічна теорія як наукова засада економічної політики

Вступ

1. Взаємозв'язок економічної теорії і економічної політики
2. Національно-економічні інтереси – засада національної економічної політики
3. Моделі ринку й економічна політика
4. Формування економічної політики Української держави

Висновки

Список використаних джерел

3. Становлення та еволюція економічної теорії

Вступ

1. Становлення економічної теорії як самостійної науки
2. Марксистська (пролетарська) політекономія
3. Виникнення і розвиток неокласичної економічної теорії
4. Характеристика основних економічних теорій ХХ сторіччя

Висновки

Список використаних джерел

4. Товарне виробництво, його сутність і закони

Вступ

1. Товарне виробництво та його види
2. Товар і його властивості
3. Величина вартості товару і чинники впливу на неї
4. Сутність закону вартості і його функції
5. Теорії факторів виробництва і теорія граничної корисності

Висновки

Список використаних джерел

5. Історія та сучасність грошей

Вступ

1. Еволюція форми вартості товару
2. Функції грошей у процесі руху вартості
3. Еволюція грошей та їх форми. Утворення грошових систем
4. Закони грошового обігу

Висновки

Список використаних джерел

6. Економічна теорія товару та грошей

Вступ

1. Благо як системно організована категорія господарювання.
2. Зміст, співвідношення та значення вартості і корисності.
3. Гроші як розвинена форма товарно-грошових відносин
4. Еволюція грошей

Висновки

Список використаних джерел

7. Еволюція відносин власності

Вступ

1. Власність у системі економічних відносин
2. Відносини власності у змішаній економічній системі
3. Трансформація відносин власності в Україні

Висновки

Список використаних джерел

8. Власність як економічна категорія

Вступ

1. Сутність відносин власності
2. Структура відносин власності
3. Економічна реалізація власності. Власність і привласнення

4. Тенденції розвитку відносин власності в Україні

Висновки

Список використаних джерел

9. Відносини власності в ринковій економіці

Вступ

1. Сутність і внутрішня структура власності
2. Різноманітність власності в ринковій економіці
3. Шляхи та форми роздержавлення та приватизації. Досвід закордонних країн.

Висновки

Список використаних джерел

10. Поняття власності. Типи, форми і види власності

Вступ

1. Власність і соціально-економічний устрій суспільства
2. Класифікація власності
3. Еволюція відносин власності на Заході

Висновки

Список використаних джерел

11. Трансформація форм власності в Україні

Вступ

1. Власність в економічній системі
2. Трансформація форм власності в Україні
3. Приватизація державного майна в Україні

Висновки

Список використаних джерел

12. Відтворення та економічне зростання

Вступ

1. Сутність відтворення та показники його ефективності
2. Ціль, типи та фактори економічного зростання
3. Циклічність економічного розвитку

Висновки

Список використаних джерел

13. Ринок та його інфраструктура

Вступ

1. Сутність ринка, функції та роль у суспільному виробництві
2. Сутність, походження та основні елементи інфраструктури ринку
3. Біржі та їх роль у ринковій економіці
4. Формування ринкової інфраструктури в Україні

Висновки

Список використаних джерел

14. Ринок і закони його функціонування

Вступ

1. Ринок і його основні властивості
2. Ринковий механізм і його елементи. Конкуренція і монополія
3. Попит як платоспроможна потреба у товарах і послугах. Закон попиту
4. Взаємодія попиту і пропозиції. Закон пропозиції
5. Теорія ціни товару. Рівноважна ціна

Висновки

Список використаних джерел

15. Види взаємодії суб'єктів ринку: конкуренція та монополія

Вступ

1. Конкуренція та її економічна роль
2. Сутність монополії і монополізму, їх соціально-економічні наслідки
3. Синтез конкуренції і монополії
4. Особливості конкуренції в умовах державно-монополістичного капіталізму
5. Антимонопольна політики держави

Висновки

Список використаних джерел

16. Зміст, функції і типологія ринку.

Вступ

1. Сутність категорії «ринок». Еволюція поглядів на ринок
2. Функції і структура ринку
3. Типологія ринку

Висновки

Список використаних джерел

17. Ринковий механізм та його елементи

Вступ

1. Сутність попиту. Закон попиту
2. Сутність пропозиції. Закон пропозиції
3. Взаємодія попиту і пропозиції. Ринкова рівновага
4. Сутність ринкової ціни. Теорії ціноутворення

Висновки

Список використаних джерел

18. Економічні інститути та держава в ринковій економіці

Вступ

1. Сутність і роль економічних інститутів у системі ринкової економіки. Трансакційні витрати
2. Основні напрями економічної діяльності держави. Межі державного втручання в економіку
3. Державне регулювання економіки з точки зору кейнсіанства і неокласичних концепцій

Висновки

Список використаних джерел

19. Підприємство в системі економічних відносин

Вступ

1. Сутність і класифікація підприємств (фірм)
2. Функції підприємства (фірми). Ефективність виробничої діяльності
3. Економіко-правова форма підприємств
4. Особливості організаційно-правових форм підприємств в Україні

Висновки

Список використаних джерел

20. Сутність, форми та сучасні особливості підприємницької діяльності

Вступ

1. Сутність підприємництва, його функції та умови існування
2. Організаційно-економічні форми підприємницької діяльності
3. Проблеми розвитку і сучасний стан підприємництва в Україні

Висновки

Список використаних джерел

21. Теорія факторів виробництва і розподіл факторних доходів

Вступ

1. Основні фактори виробництва
2. Залежність зростання виробництва від використання факторів виробництва
3. Факторні доходи та їх функціональний розподіл
4. Прибуток, процент і капітал

Висновки

Список використаних джерел

22. Капітал і наймана праця

Вступ

1. Капітал як економічна категорія
2. Капітал і праця
3. Заробітна плата як винагорода за працю в ринковій економіці
4. Форми заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата

Висновки

Список використаних джерел

23. Промисловий капітал і його рух

Вступ

1. Сутність промислового капіталу. Стадії і форми кругообороту промислового капіталу
2. Сутність і структура обороту капіталу. Основний і оборотний капітал
3. Фізичне і моральне зношування основного капіталу. Амортизація

Висновки

Список використаних джерел

24. Витрати виробництва і промисловий прибуток

Вступ

1. Сутність витрат виробництва за марксистською і неокласичною теорією
2. Норма і маса промислового прибутку
3. Внутрішньогалузева і міжгалузева конкуренція
4. Доходи підприємства

Висновки

Список використаних джерел

25. Торговельний капітал і торговельний прибуток

Вступ

1. Торговельний капітал і його еволюція за сучасних умов
2. Сутність торговельного прибутку і механізм його утворення
3. Витрати обігу. Норма торговельного прибутку
4. Форми торгівлі в сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

26. Позичковий капітал і позичковий відсоток

Вступ

1. Сутність, джерела, функції та особливості позичкового капіталу
2. Підприємницький дохід і позичковий відсоток

3. Кредит, як форма руху позичкового капіталу

Висновки

Список використаних джерел

27. Кредитна система ринкового господарства

Вступ

1. Необхідність, зміст і принципи функціонування кредиту
2. Форми і функції кредиту
3. Кредитна система та її структура

Висновки

Список використаних джерел

28. Акціонерний капітал і дивіденд

Вступ

1. Сутність акціонерного капіталу
2. Економічна реалізація реального капіталу. Дивіденд і його види
3. Економічна реалізація фіктивного капіталу
4. Становлення акціонерного капіталу в економіці України

Висновки

Список використаних джерел

29. Аграрні відносини і земельна рента

Вступ

1. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості
2. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення
3. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі

Висновки

Список використаних джерел

30. Підприємництво в аграрній сфері

Вступ

1. Специфіка аграрного виробництва
2. Форми господарювання у сільському господарстві та їхні особливості в різних країнах
3. Сутність земельної ренти

Висновки

Список використаних джерел

31. Рентні відносини в аграрній сфері

Вступ

1. Аграрні відносини й утворення земельної ренти
2. Диференційна і абсолютна рента
3. Розподіл і використання рентного доходу

4. Особливості переходу до ринкових відносин в аграрному секторі України

Висновки

Список використаних джерел

32. Диференційна і абсолютна рента

Вступ

1. Сутність і структура аграрних відносин
2. Основні види монополії на землю
3. Механізм утворення диференційної ренти
4. Абсолютна рента. Ціна землі

Висновки

Список використаних джерел

33. Економічна система розподілу і формування доходів населення

Вступ

1. Сутність і механізм розподілу доходів у процесі відтворення
2. Форми розподілу доходів
3. Суспільні фонди споживання
4. Доходи від власності, їхні види
5. Сімейні доходи, їхні джерела, структура, напрями використання

Висновки

Список використаних джерел

34. Закони, структура і механізм функціонування ринкової економіки

Вступ

1. Загальна характеристика ринкової економіки
2. Ринок, об'єктивні умови його формування. Закони попиту і пропозиції
3. Ринковий механізм: сутність і функції

Висновки

Список використаних джерел

35. Конкуренція і демонополізація економіки

Вступ

1. Конкуренція: виникнення, сутність, функції і види
2. Взаємозв'язок між конкуренцією і монополією
3. Методи конкуренції
4. Антімонополні дії держави

Висновки

Список використаних джерел

36. Ціни і ціноутворення у ринковій економіці

Вступ

1. Ціна як економічна категорія: сутність, функції, загальна структура
2. Теорії ціни. Ціна як економічний вираз вартості
3. Механізм ціноутворення за різних моделей ринку (конкуренції)
4. Система цін і цінова політика фірми. Цілі і методи ціноутворення
5. Роль держави в процесах ціноутворення за умов ринкової економіки

Висновки

Список використаних джерел

37. Підприємництво як форма діяльності в умовах ринкової економіки

Вступ

1. Сутність підприємництва, його функції та умови існування
2. Види і форми організації підприємницької діяльності
3. Організаційно-правові форми підприємництва в Україні
4. Підприємницький ризик

Висновки

Список використаних джерел

38. Ринок робочої сили і проблема зайнятості

Вступ

1. Трудові відносини і зайнятість
2. Особливості функціонування ринку робочої сили
3. Проблема безробіття і соціальна захищеність

Висновки

Список використаних джерел

39. Зайнятість, відтворення робочої сили та їх державне регулювання

Вступ

1. Сутність і форми зайнятості
2. Сутність безробіття і державне регулювання зайнятості за умов змішаної економіки
3. Розширене відтворення робочої сили і вплив на нього держави
4. Регулювання зайнятості населення в економіці України

Висновки

Список використаних джерел

40. Доходи від власності

Вступ

1. Сутність і механізм розподілу доходів в ринковій економіці
2. Ринок робочої сили і заробітна плата
3. Прибуток, рента, процент

Висновки

Список використаних джерел

41. Управління в ринковій економіці

Вступ

1. Наукові засади господарського управління
2. Принципи і функції управління
3. Менеджмент і сучасна система організації виробництва
4. Маркетинг і його функції в ринковій економіці
5. Роль інформації у здійсненні менеджменту і маркетингу

Висновки

Список використаних джерел

42. Сутність, структура і механізм функціонування фінансів

Вступ

1. Економічна роль і структура фінансової системи
2. Основні принципи і особливості фінансового менеджменту
3. Сутність, структура і функції бюджетної системи
4. Економічний зміст податкової системи

Висновки

Список використаних джерел

43. Державні фінанси та бюджет

Вступ

1. Фінансове регулювання економіки
2. Державний бюджет і його збалансованість
3. Теорія оподаткування

Висновки

Список використаних джерел

44. Кредитно-банківська система

Вступ

1. Функції і роль кредиту в сучасній ринковій економіці
2. Структура банківської системи
3. Основні операції і роль комерційних банків в ринковій економіці
4. Цілі та інструменти грошової політики

Висновки

Список використаних джерел

45. Ринок цінних паперів

Вступ

1. Обумовленість формування та роль ринку цінних паперів в економіці
2. Сутність і види цінних паперів
3. Організація та регулювання ринку цінних паперів

Висновки

Список використаних джерел

46. Інфляція як макроекономічне явище

Вступ

1. Суть, види та соціально-економічні наслідки інфляції
2. Причини інфляції. Крива Філіпа
3. Методи боротьби з інфляцією

Висновки

Список використаних джерел

47. Прогнозування і планування економіки в умовах ринкових відносин

Вступ

1. Теоретичні засади і принципи прогнозування та планування
2. Прогнозування і планування в зарубіжних країнах
3. Прогнозування і планування інвестицій
4. Прогнозування і планування розвитку соціальної сфери

Висновки

Список використаних джерел

48. Державне регулювання ринкової економіки

Вступ

1. Сутність, функції і моделі державного регулювання економіки
2. Методи державного регулювання економіки. Державне економічне програмування і прогнозування
3. Державне регулювання цін, соціального захисту населення і його доходів

Висновки

Список використаних джерел

49. Економічне зростання та його чинники. Економічні цикли

Вступ

1. Економічне зростання і економічний розвиток

2. Роль НТР в економічному зростанні та моделі економічного розвитку
3. Економічне зростання та економічні цикли

Висновки

Список використаних джерел

50. Форми суспільного продукту в процесі відтворення

Вступ

1. Суспільний продукт і його форми
2. Валовий внутрішній продукт та його відтворювальна структура
3. Сутність і види економічного відтворення
4. Особливості відтворення в аграрному секторі економіки

Висновки

Список використаних джерел

51. Національна економіка та суспільне відтворення

Вступ

1. Сутність суспільного відтворення, його види і форми
2. Моделі економічного зростання і його основні показники
3. Система ринкових макропоказників і її структура. Нагромадження основного капіталу в СНР
4. Структурні зміни суспільного відтворення в економіці сучасної України

Висновки

Список використаних джерел

52. Основні макроекономічні показники та їх вимірювання

Вступ

1. Макроекономічні показники. Система національних рахунків
2. Номінальний та реальний валовий внутрішній продукт
3. Валовий внутрішній продукт та суспільний добробут

Висновки

Список використаних джерел

53. Національне рахівництво як інструмент регулювання макроекономічних процесів

Вступ

1. Сутність та історія виникнення національного рахівництва
2. Роль і функції національного рахівництва
3. Зміст національних рахунків

Висновки

Список використаних джерел

54. Розподіл, споживання і заощадження національного доходу.

Вступ

1. Розподільчі відносини та їх місце у відтворювальному процесі
2. Диференціація доходів населення
3. Сутність і механізм перерозподілу національного доходу й доходів населення
4. Споживання, національний дохід і заощадження

Висновки

Список використаних джерел

55. Циклічність економічного зростання і розвитку ринкової економіки

Вступ

1. Зміст і типи економічного зростання
2. Циклічність як форма руху ринкової економіки
3. Вплив держави на економічні цикли та кризи
4. Довгі хвилі економічного розвитку

Висновки

Список використаних джерел

56. Макроекономічна нестабільність. Теорії циклів економічного розвитку

Вступ

1. Типологія економічних циклів
2. Промисловий цикл і його фази
3. Теорії циклів
4. Матеріальні передумови виходу із криз

Висновки

Список використаних джерел

57. Світова система господарства і ринкових відносин

Вступ

1. Світове господарство: сутність і структура
2. Міжнародний поділ праці і спеціалізація
3. Інтернаціоналізація господарських відносин і продуктивних сил
4. Міжнародна економічна інтеграція як вищий рівень інтернаціоналізації

Висновки

Список використаних джерел

58. Світове господарство і його еволюція

Вступ

1. Сутність і об'єктивні основи формування та розвитку світового господарства
2. Структура світового господарства
3. Інтернаціоналізація виробництва. Міжнародні корпорації
4. Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство

Висновки

Список використаних джерел

59. Світовий ринок як форма міжнародних економічних відносин

Вступ

1. Сутність, функції та особливості світового ринку
2. Міжнародна торгівля і її економічні основи
3. Міжнародний ринок послуг і технологій
4. Світовий ринок капіталу і робочої сили
5. Світові валютні відносини

Висновки

Список використаних джерел

60. Сучасні економічні системи і моделі ринкової економіки

Вступ

1. Поняття економічної системи, її зміст
2. Типи економічних систем
3. Національні моделі економічних систем

Висновки

Список використаних джерел

61. Глобальні економічні проблеми цивілізації

Вступ

1. Причини виникнення і сутність глобальних проблем
2. Роззброєння – ключ до розв'язання глобальних проблем
3. Основні шляхи розв'язання інших глобальних проблем

Висновки

Список використаних джерел

62. Сучасні школи економічної думки про державне регулювання економіки

Вступ

1. Кейнсіанство
2. Неолібералізм: соціальне ринкове господарство

3. Монетаризм
4. Економіка пропонування
5. Інституціоналізм

Висновки

Список використаних джерел

63. Теорії економічної рівноваги та економічного зростання

Вступ

1. Сутність макроекономічної рівноваги
2. Класична теорія макроекономічної рівноваги та зростання
3. Кейнсіанська теорія
4. Марксистська теорія
5. Міжгалузевий баланс

Висновки

Список використаних джерел

64. Форми міжнародних економічних відносин

Вступ

1. Світогосподарські зв'язки і їх форми
2. Міжнародна торгівля та її економічні основи
3. Сутність і форми міжнародного руху капіталу
4. Міжнародні валютно-фінансові відносини
5. Інші форми міжнародних економічних відносин

Висновки

Список використаних джерел

65. Міжнародна валютна система

Вступ

1. Національні і світова валютні системи
2. Валютні курси і конвертованість
3. Національна валютна політика України

Висновки

Список використаних джерел

66. Сучасні тенденції розвитку світової економіки

Вступ

1. Трансформація від закритих до відкритих економічних систем
2. Інтернаціональні економічні відносини
3. Протириччя глобальної економіки
4. Формування відкритої економіки України і шляхи входження у світову економіку

Висновки

Список використаних джерел

10. Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Економічна теорія : підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 608 с.
2. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – 719 с.
3. Економічна теорія: навч. посібник; 4-е вид., перероб. та допов. / за ред. В.О. Білика, П.Т. Саблука. – К.: ННЦ ІАЕ, 2004. – 560 с.
4. Економічна теорія: посібник / за заг. ред. Є. М. Воробйова. – Харків-Київ, 2003. – 704 с.
5. Економічна теорія. Політекономія : практикум : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / авт. кол. : В. Д. Базилевич, Н. І. Гражевська, І. І. Мазур [та ін.] ; за ред. – К. : Знання, 2010. – 494 с.
6. Економічна теорія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. Х. Корецький, О. І. Дацій, Г. М. Кульнева та ін.. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 256 с.
7. Макаренко П.М. Політична економія : Навчальний посібник / П.М. Макаренко, Л.О. Дорогань-Писаренко, Є.О. Кончаковський. – Полтава РВВ ПДАА, 2013. – 295 с.
8. Мочерний С.В. Економічна теорія: навч. посібник для студ. всіх навч. закладів / С.В. Мочерний. – К.: Вид. центр «Академія», 2005. – 640 с.
9. Мочерний С.В. Політекономія: підручник. – 2-е вид., випр. / С.В. Мочерний. – К.: Вікар, 2005. – 386 с.
10. Мочерний С. В. Політекономія: підручник / С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна. – К. : Знання, 2006. – 390 с.
11. Мочерний С.В. Основи економічної теорії: навч. посібник / С.В. Мочерний, О.А. Устинко. – К.: Вид. центр «Академія», 2005. – 504 с.
12. Політекономія: підручник / за заг. ред. Ю.В. Ніколенка. – К.: ЦУЛ, 2003. – 412 с.
13. Політична економія: навч. посібник для студ. вищих навч. закладів / за ред. В.О. Рибалкіна, В.Г. Бодрова. – К.: Академвидав, 2004. – 672 с.

14. Політична економія: навч. посіб. / за ред. Г. І. Башнянин, Є. С. Шевчук. – Львів : Магнолія 2006, 2018. – 312 с.

15. Пушкаренко П.І. Економічна теорія. Модульний курс: підручник / П.І. Пушкаренко. – Суми: Університетська книга, 2011. – 384 с.

16. Щетинін А. І. Політична економія. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 480 с.

Додаткова:

1. Конституція України. – Харків : Одиссей, 2007. – 48 с.

2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010р. № 2456-VI / [Електронний ресурс] Режим доступу: // [http:// www. minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua).

3. Господарський кодекс України. – К.: Парламент, 2005. – 192с.

4. Земельний кодекс України. – К.: Парламент, 2005. – 192с.

5. Кодекс законів про працю від 10.12.1971 // Правовий CD-довідник Ліга: Практик. – ІАЦ «Ліга», 2004.

6. Про банки і банківську діяльність: закон України від 07.12.2000, №2121-III // Правовий CD-довідник Ліга: Практик. – ІАЦ «Ліга», 2004.

7. Про основи національної безпеки України: закон України від 19.06.2003 р. № 964 – IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – С.351.

8. Про Національний банк України: закон України від 20.05.1999, №679-XIV // Правовий CD-довідник Ліга: Практик. – ІАЦ «Ліга», 2004.

9. Про податок на додану вартість: закон України від 09.04.1997, №168/97-ВР // Правовий CD-довідник Ліга: Практик. – ІАЦ «Ліга», 2004.

10. Аграрна реформа в Україні: Монографія /за ред. академіка П. І. Гайдуцького. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 432с.

11. Андрусенко Г. О. Макроекономічна політика та аналіз її ефективності: опорний конспект лекцій / Г.О. Андрусенко, В.В. Косенко, Г.П. Пасемко. – Харків: ХарPI НАДУ «Магістр», 2008.– 236с.

12. Гальчинський А. С. Основи економічних знань: навч. посібник – 2-е вид., перероб. і допов. / А.С. Гальчинський. – К.: Вища шк., 2002. – 543 с.

13. Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: підручник / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. – К.: Кондор, 2005. – 266 с.

14. Державне та регіональне управління: навч. посіб. / Г.П. Пасемко, Г.Є. Бесєдіна, Л.Г.Бага та ін. за заг. проф. Г.П. Пасемко. – Харків: ХНАУ, 2018. – 238 с.
15. Долан Э. Деньги, банковское дело и кредитно-денежная политика / Э. Долан, К. Кемпбелл, Р. Кемпбелл. – Л., 1991. – 448 с.
16. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / за ред. акад. НАН України В.М. Гейця. – К.: Інститут економічного прогнозування, 2003. – 1008 с
17. Економічна енциклопедія: У 3-х т. / редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Вид. центр «Академія», – 2000. – 864с. –Т.1.
18. Економічна енциклопедія: У 3-х т. / ред.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Вид. центр «Академія», — 2001. – 848с. – Т.2.
19. Економічна енциклопедія: У 3-х т. / редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видав, центр «Академія»,– 2002. – 952с. – Т.3.
20. Історія економічних вчень: підручник / В.Д. Базилевич, Н.І. Гражевська, Т.В. Гайдай та ін. – К.: Знання, 2004. – 1300с.
21. Кейнс Д. Общая теория занятости, процента и денег. – М.: Гелиос, 1999. – 352 с.
22. Лозинська Т.О. Міжнародна економіка: навч. посібник / Т.М. Лозинська, Г.П. Пасемко, Ю.О. Ульяновченко. – Харків: ХарПІ НАДУ „Магістр”, 2005. – 140 с.
23. Майовець Є.Й. Теорія аграрних відносин / Є.Й. Майовець. – К.: Центр навч. літ-ри, 2005. – 276 с.
24. Макконнелл К. Аналітична економія: У 2-х ч. / К. Макконнелл, С. Брю. – Львів: Просвіта, 1999. – 650 с.
25. Макконнелл К.Р. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х Т; пер. с англ. 2-го изд. / К.Р. Макконнелл, С.Л. Брю– М.: Республика, 1992. – 685 с.
26. Макроекономіка: навч. посібник /авт. кол.; за ред. Т.С. Смовженко, Г.Я. Стеблій. – К : УБС НБУ, 2008. – 463 с.
27. Маркс К. Капітал: Т.1 // Маркс К., Енгельс Ф. Твори: 2-е вид. / К. Маркс, Ф. Енгельс. – К.: Держполітвидав УРСР, 1969. – Т.23. – 601 с.
28. Маркс К. Критика политической экономии: соч. – 2-е изд. – Т.13. / К. Маркс, Ф. Енгельс. – М.: Госполитиздат, 1959. – 517 с.
29. Марцин В.С. Розвиток економіки України в умовах глобалізації: монографія / В.С. Марцин. – К., 2008. – 400 с.

30. Мельник Л.Ю. Економічна теорія на межі тисячоліть: навч. посібник / Л.Ю. Мельник, П.М. Макаренко, І.Г. Кириленко. – К.: ІАЕ УААН 2003. – 748 с.
31. Милль Дж. С. Основы политической экономии ; пер. с англ. / Дж.С. Миль. – М.: Наука, 1980. – Т.3. – 472 с.
32. Основи аграрної економіки: підручник / В.П. Галушко, Гвідо Ван Хуленбрук, О.А. Ковтун та ін. – К.: Вища освіта, 2003. – 399 с.
33. Основи економічної теорії: навч. посібник / за заг. ред. Л.Ю. Мельника. – К.: Центр навч. літ-ри, 2005. – 528 с.
34. Основи економічної теорії: підручник / за заг. ред. проф. Ю.В. Ніколенка. – К.: ЦУЛ, 2003. – 500 с.
35. Орехівський Г.А. Політична економія: Ринкова форма виробництва: навч. посібник / Г.А. Орехівський. – К.: ДАКККіМ, 2005. – 116 с.
36. Пасемко Г.П. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Г.П. Пасемко, Л.Г. Бага, Г.Є. Бєседіна та ін. – Харків: ХНАУ, 2020. – 243 с.
37. Пасемко Г.П. Мікроекономіка: навч. посіб. / Г.П. Пасемко, Л.Г. Бага Г.Є. Бєседіна та ін. – Харків: ХНАУ, 2020. – 120 с.
38. Пасемко Г.П. Макроекономіка: навч. посіб. / Г.П. Пасемко, Л.Г. Бага Г.Є. Бєседіна та ін. – Харків: ХНАУ, 2020. – 197 с.
39. Пети В. Классика экономической мысли: сочинения / В. Пети, А. Смит, Д. Рикардо и др. – М.: ЭКСМО-Пресс, 2000. – 209 с.
40. Політико-правове регулювання підприємництва в Україні: теорія і практика: монографія / З.С. Варналій, В.М. Кампо, І.І. Мазур. – К.: Знання України, 2005. – 380 с.
41. Політекономія: навч. посібник / за ред. К.Т. Кривенка. – К.: Вид. центр «Академія», 2001. – 508 с.
42. Політична економія: навч. посібник / К.Т. Кривенко, В.С. Савчук, О.О. Бєляєв та ін.; за ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – 508 с.
43. Ринкові засади господарства: посібник для студ. екон. спеціальностей / укл. Г.А. Орехівський, В.Г. Орехівський. – К.: НАУ, 2005. – 134 с.
44. Рикардо. Д. Сочинения / Д. Рикардо. — Т.1 : Начала политической экономии и налогового обложения / ред. пер. М.Н. Смит. – М.: Госполитиздат, 1955. – 360 с.

45. Самуэльсон П. Экономика / П. Самуэльсон. – М. : НПО Алгон, 1992. – Т.1.– 488 с.
46. Самуелсон П. Економіка: підручник / П. Самуельсон. – Львів: Світ, 1993. – 495 с.
47. Самуельсон П. Макроекономіка / П. Самуельсон, В. Нордгауз. – К.: Основи, 1995. – 544 с.
48. Самуельсон П. Экономика: пер. с англ. / П. Самуельсон, В. Нордхаус. – М.: БИНОМ, 1997. – 800 с.
49. Словник-довідник підприємця / укл.: В.К. Збарський, І.П. Гаврилюк, Д.О. Грабовський, В.І. Мацібора. – К.: НАУ, 2006. – 154 с.
50. Смит А. Исследования о природе и причинах богатства народов / А. Смит. – М.: Соцэкгиз, 1961. – 408 с.
51. Сэй Ж.-Б. Трактат по политической экономии: Экономические софизмы. Экономические гармонии / Ж. - Б. Сей, Ф. Бастиа. – М.: Дело, 2000. – 293 с.
52. Тіньова економіка: сутність, особливості та шляхи легалізації: монографія / за заг. ред. З.С. Варналія. – К.: НІСД, 2006. – 576 с.
53. Туган-Барановский М.И. Основы политической экономии / М.И Туган-Барановский. – М.: РОССПЭН, 1998. – 380 с.
54. Туган-Барановський М.І. Паперові гроші та метал / пер. з рос., наук. ред., передм. М.І. Саблук. – К.: КНЕУ, 2004. – 198 с.
55. Туган-Барановський М.І. Політична економія: Курс популярний / М.І. Туган-Барановський. – К.: Наук. думка, 1994. – 264 с.
56. Фишер С. Экономика / С. Фишер, Р. Дорнбуш, Р. Шмалензи. – М.: Дело ЛТД, 1999. – 864 с.
57. Хейне П. Экономический образ мышления / П. Хейне. – М.: Новости, 1991. – 704 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Оформлення титульної сторінки

Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва

Кафедра економічної теорії

КУРСОВА РОБОТА

з політичної економії

на тему: «Управління в ринковій економіці»

Здобувач початкового (короткого циклу) рівня вищої освіти 1 курсу 1 групи спеціальності «Економіка»

Петров В.В.

Керівник

доцент кафедри економічної теорії,

канд. екон. наук **Шевченко С.В.**

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії	_____	_____
	(підпис)	(прізвище та ініціали)
	_____	_____
	(підпис)	(прізвище та ініціали)
	_____	_____
	(підпис)	(прізвище та ініціали)

м. Харків - 20__ рік

Оформлення змісту роботи

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Сутність безробіття та державне регулювання зайнятості за умов змішаної економіки.....	5
2. Розширене відтворення робочої сили та вплив на нього держави.....	13
3. Регулювання зайнятості населення.....	21
Висновки.....	30
Список використаних джерел.....	32
Додатки.....	34

Приклад оформлення списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 3. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 4. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 5. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Чотири і більше авторів	<p>1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.</p> <p>2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.</p> <p>4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.</p>
Без автора	<p>1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с.</p> <p>2. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>3. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>4. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>3. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18</p> <p>4. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.</p>
Частина видання: книги	<p>1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	<p>2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>3. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p>
<p>Частина видання:</p> <p>матеріали конференцій</p>	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Кононенко Н. Методологія толерантності в системі суспільних відносин. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : матеріали VII міжнарод. антитерорист. форуму (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Київ, 2011. С. 145–150.</p> <p>4. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
<p>Журнали, газети</p>	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?id=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>

*Додаток Г**Оформлення у тексті посилань на джерело інформації**Приклад 1*

Останнім часом проблемам економічної ефективності використання землі, створення ринку землі та розгляду методологічних і методичних підходів до встановлення ринкової ціни присвячені роботи багатьох науковців, зокрема Д.С. Добряка, В.Я. Месель-Веселяка, М.М. Федорова, П.І. Гайдуцького, О.Л. Кашенко, М.М. Могілової та ін. [1 – 6].

Приклад 2

Ефективність тієї чи іншої системи аграрних відносин дуже часто пов'язують з правом власності на землю: які відносини власності складаються на селі, такий весь економічний фундамент аграрного устрою, його соціальна структура і, відповідно, матеріальні умови реалізації головного двигуна виробництва – особистого інтересу. Академік А. Ніконов стверджує, що людина «...облишена власності та економічної свободи, будь-якого права вибору, не мала стимулу проявити свої здібності, не була зацікавлена добре працювати» [7, с. 320].

Приклад 3

Саме приватна власність спонукає й напружує господарський інстинкт і господарську творчість людини, вона дає людині впевненість у тому, що продукт її праці не буде у неї віднято, вона дає їй спокій і викликає у неї волю до зосередженої й постійної праці [8].

Приклад 4

Аграрний сектор економіки країни відіграє надзвичайно важливу роль у підвищенні добробуту населення, оскільки там виробляється 95% продовольчих ресурсів і дві третини товарів народного споживання, його частка у валовому суспільному продукту сягає майже 40%, а в національному доході – однієї третини. У цій сфері використовується близько 30% основних виробничих фондів і працює п'ята частина зайнятих у народному господарстві [11].

Оформлення таблиць

Інформаційні дані про обсяги фінансування та кількість профінансованих проектів (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка обсягів фінансування та кількість проектів, що були профінансовано у Харківській області [10, с. 25]

Показники	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	Всього
Обсяг фінансування, тис. грн	710,6	16018,5	90131,5	80061,5	215473,2	402395,3
Кількість проектів, що були профінансовані	112	649	466	215	240	1682

Оформлення рисунків

Значно активізували торгівельні зв'язки з Україною – США, Канада, Японія та інші неєвропейські економічно розвинуті країни (рис. 1).

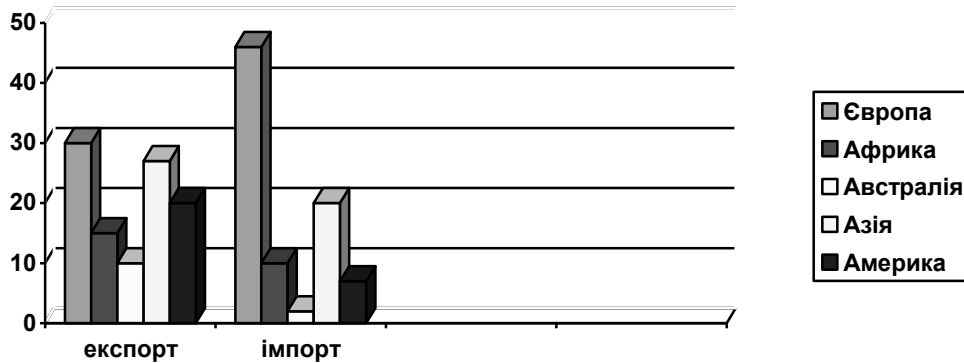

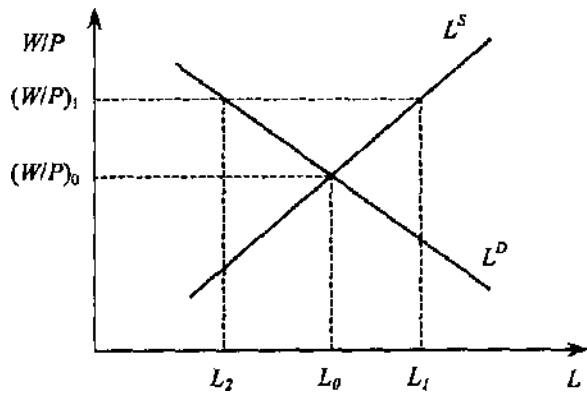
Рис. 1 Структура експорту та імпорту України з країнами далекого зарубіжжя у 2019р.

За формами власності та організацією (рис. 2) можна виділити такі основні види підприємництва:

Рис. 2. Види підприємництва за формами власності та організації

На рис. 3 зображено залежність попиту і пропозиції від реальної заробітної плати.

(W/P - реальна заробітна плата; L - кількість зайнятих, L^D - попит на працю, L^S - пропозиція праці)

Рис.3. Неокласична модель ринку праці

Укладачі: **Пасемко Галина Павлівна**
Шевченко Світлана Володимирівна

ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
для здобувачів

початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти
спеціальності 051 «Економіка»

За редакцією авторів

Комп'ютерний набір і верстка С.В. Шевченко

Підпис. до друку 26.11.2020. Формат 60x84/16. Гарнітура Таймс.
Друк офсет. Обсяг: 2,0 ум. друк. арк.; 3,1 обл.-вид. арк.
Тираж 50. Замовлення №

Виробник – редакційно-видавничий відділ Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. 62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в «Докучаєвське – 2», навчальне містечко ХНАУ,
тел. 99-72-70. E-mail: office@knau.kharkov.ua

Виготовлювач – дільниця оперативного друку ХНАУ